

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΑ'.

Συνδρομή ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρξονται ἀπὸ 1 ᾠανουαρίου. Ἰκαστ. ἔτους καὶ εἶναι ἑτησιαί. — Γραφεῖον Διευθ. Ὁδὸς Σταδίου 32.

18 Ὀκτωβρίου 1887

ΓΕΩΡΓΙΑ ΕΛΛΙΟΤ

Ἡ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Γεωργία Ἑλλιοτ διάσημος Ἀγγλὶς μυθιστοριογράφος ἐγεννήθη τὸν Νοέμβριον τοῦ 1819, ἀπέθανε δὲ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1880. Τὸ ἀληθές αὐτῆς ὄνομα ἦτο Μαίρη Ἀνν Ἡδανς (Mary-Ann Evans). Κατὰ τὴν μακρὰν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν της ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ μοναζίαν ἐνησχολήθη εἰς σοβαρωτάτας μελέτας, ἀποκτήσασα εὐρυμάθειαν ἐφ' ἣ ἐξεπλήσσοντο οἱ μετ' αὐτῆς σχετιζόμενοι. Ἐξέμαθε τὴν ἐλληνικὴν, τὴν λατινικὴν καὶ τὴν ἐβραϊκὴν, τὴν γερμανικὴν, τὴν γαλλικὴν καὶ τὴν ἰταλικὴν, ἐσπούδασε χημείαν, γεωμετρίαν, ἐντομολογίαν, καὶ ἰδιαιτάτα φιλοσοφίαν καὶ θεολογίαν. Ἐκτακτὸν ζῆλον ἐπεδείκνυτο πρὸ πάντων εἰς τὴν φιλοσοφίαν, ἐν ἐνθουσιᾷ δὲ ὁρμῇ ποτε ἀνεφώνησε: — ὦ, εἴθε νὰ ζήσω ἀρκετὸν καιρὸν ὅπως δυνηθῶ νὰ συνδιαλλάξω τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Λοκίου μετὰ τῆς τοῦ Καντίου.

Τότε μετέφρασε τὸν Βίον τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Στράους ἐκ τοῦ γερμανικοῦ, καὶ τὴν Ἡθικὴν τοῦ Σπινόζα ἐκ τοῦ λατινικοῦ. Βραδύτερον ἐγένετο ἔνθερμος ὁπαδὸς τῆς θετικῆς φιλοσοφίας τοῦ Αὐγούστου Κόντ, καὶ περὶ τὰ μέσα τοῦ βίου της ἐν μέρει τοῦ Ἐρβέρτου Σπέντσερ.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς της μετέβη τῷ 1849 εἰς Λονδίον οὐχὶ ὅπως χρησιμοποίησεν τὴν ἐξοχὸν αὐτῆς ἰδιοφυίαν ὡς μυθιστοριογράφου, ἣν οὐδ' ὑπόπτευε καὶ ἐν ἐαυτῇ, ἀλλ' ὅπως κερδίσῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν διὰ τῆς πληθύνουσιν γνώσεων, ἃς εἶχεν ἀποθηκεύσῃ ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτῆς. Ἐπὶ τινα δὲ χρόνον ἔγραφε κριτικὰ ἄρθρα ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει τῆς Οὐεστμίνστορ. Βραδύτερον μόνον κατὰ προτροπὴν φίλου αὐτῆς, καὶ τούτου ἀμφιβάλλοντος περὶ τῆς εὐδοκίμησέως της, ἐπεδόθη εἰς τὸ διηγηματικὸν εἶδος καὶ ἀνεδείχθη μίᾳ τῶν μεγίστων μυθιστοριογράφων τοῦ αἰῶνος τούτου.

Τὰ ἀριστουργήματα τῆς Γεωργίας Ἑλλιοτ εἶνε ὁ Σάϊλας Μάρνερ, ὁ Ἀδάμ Μπήμεν καὶ Ὁ ἐπὶ τοῦ Φλὸς Μύλος. Τὸ φιλοσοφικὸν βάθος τοῦ πνεύματος αὐτῆς, ἡ δύναμις περὶ τὴν διαγραφὴν χαρακτήρων ζώντων καὶ ἀληθῶς ἀνθρωπίνων εἶνε τοιαύτη ὥστε ἐξοχοὶ κριτικοὶ συγκρίνουσιν αὐτὴν πρὸς τὸν Σαίξπηρ, ἄλλοι δὲ θέτουσιν ἐν ἴσῃ μοίρᾳ πρὸς τὸν Γκαίτε. Ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῆς ἡ δράσις προβαίνει βραδέως, ἀλλ' ἡ συγκίνησις κατὰ μικρὸν συσσωρευομένη ἐκρήγνυται καὶ καταπλημμυρεῖ τὰς καρδίας.

Ἡ Γεωργία Ἑλλιοτ, γράφει ὁ ἐπιφανὴς κριτικὸς Scherer, «ἐδημιούργησεν εἶδος ἐν ᾧ δὲν θὰ ἔχῃ διάδοχον, διότι οὐδέποτε πλέον θὰ εὐρεθῶσιν οὕτω συνηνωμένοι αἱ ἐξοχοὶ ἄρεται τοῦ φιλοσόφου μετὰ τῶν ἐξόχων ἀρετῶν τοῦ καλλιτέχου, ὅπως παραγάγῃσι τὸ μυθιστόρημα τῆς ἡθικῆς ἀναλύσεως».

Ἡ περιώνυμος αὕτη συγγραφεὺς ἀνήκει εἰς τὴν πραγματικὴν σχολὴν. Ἀλλ' ἐν ᾧ σχεδὸν ἀνεξιμάρτεως

πάντες οἱ λαβόντες ὡς θέμα τὴν πραγματικότητα δεικνύνται ἄστοργοι πρὸς αὐτὴν, ἀπὸ τῶν Ὀλλανδῶν ζωγράφων, οἵτινες γελοιογραφοῦσιν αὐτὴν κατὰ τὸ πλεῖστον, μέχρι τοῦ Θακεραΐ, ὅστις παρατηρεῖ τὴν πραγματικότητά ὡς μισάνθρωπος καὶ αἰσθάνεται τὴν χολὴν συσσωρευομένην ἐν τῇ καρδίᾳ του, μέχρι τοῦ Δίκενς εἰς ὃν ἐμπνέει ἀγανάκτησιν καὶ εἰρωνείαν, ἡ Ἑλλιοτ ἀτενίζει αὐτὴν μὲ βλέμμα πλήρες συμπαθείας.

«Ἀνευρίσκω πηγὴν θελκτικῆς συμπαθείας, γράφει ἐν τινι τῶν ἔργων της, μάλλον ἐν τῇ πιστῇ ἀναπαρστάσει μονοτόνου ὑπάρξεως, ἥτις ὑπῆρξεν ὁ κληρὸς τῶν πλείστων ἐκ τῶν ὁμοίων μου, ἣ ἐν τῇ ἀφηγησὶ ἀπολύτου μεγαλείου ἡ ἐνδείας, ἡ τραγικῶν περιπετειῶν καὶ μεγάλων πράξεων. Ἀφίνω ἀδίστακτως κατὰ μέρος τὸ ἀκτινῶν στέμμα τῆς δόξης τῶν ἀγγέλων, τῶν προφητῶν, τῶν στρατιωτικῶν ἡρώων πρὸ γράϊας κεκλιμένης ἐπὶ τῆς ἀνοφόρου γάστρας της, ἡ παρασκευαζομένης τὸ μνηστὴρ δειπνὸν της, ἐν ᾧ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ὑπὸ φωλῶματος μετριαζόμενον πίπτει ἐπὶ τῆς ἀνέμης της, τῆς λαγῆου καὶ πάντων τῶν εὐτελῶν ἀντικειμένων, ἅτινα εἶνε πολυτιμώτατα εἰς αὐτὴν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ βίου.... Ὀλίγοι προφῆται εὐρίσκονται ἐν τῷ κόσμῳ, ὀλίγα γυναῖκες ἐξόχου καλλονῆς, ὀλίγοι ἥρωες. Δὲν δύναμαι νὰ παρᾶσχω ὅλην μου τὴν ἀγάπην καὶ ὅλον μου τὸν σεβασμὸν εἰς τοιαῦτα σπάνια ὄντα. Οἱ γραφικοὶ λαζάρνοι καὶ οἱ δραματικοὶ ἐγκληματῖαι δὲν εἶνε τόσοι συχνοὶ ὅσον ὁ συνήθης γεωργός, ὅστις κερδαίνει ἐντίμως τὸν ἄρτον του καὶ τρώγει αὐτὸν πεζῶς κόπτων μὲ τὸ μαχαίριόν του.»

Ὁ Ἐφημέριος Τζίλφιλ δὲν ὄρχεται δημοσιεύουσα ἡ Ἑστία περιλαμβάνεται εἰς τὰς Σκηναὶς τοῦ κληρικοῦ βίου δι' ὃν ἤρχισε τὸ μυθιστοριογραφικὸν στάδιόν της ἡ Γεωργία Ἑλλιοτ καὶ αἵτινες ἐξεδόθησαν εἰς τὸμον τῷ 1857.

Μεγίστη ὑπῆρξεν ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἔργου τούτου. Γνωστὰ περιεργία ἡ γέρθη ἀνά τὴν Ἀγγλίαν ὅπως γνωστῇ τίς ἦτο ὁ George Elliot. Ὁ Δίκενς ἀνεγνώριζε γυναικεῖαν χεῖρα. Ὁ Θακεραΐ ἐβεβαίω ὅτι δὲν ἦτο γυνὴ ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἔργου ἐκείνου. Ἡ σύζυγος τοῦ μεγάλου Καρλάϊλ ἔγραψε πρὸς τὴν συγγραφεῖα ὅτι ἀρεσκύτως εἶνε γέρον, ὅτι ἔχει σύζυγον καὶ πολλὰ τέκνα, ὅτι ἀγαπᾷ τοὺς κύνάς καὶ εἶνε συγγενὴς κληρικοῦ τινός, ἄλλοι δὲ ὑπεστήριζον ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἦτο κληρικός. Οἱ ἐφημέριοι τῆς κομητείας τοῦ Οὐάροϋκ ἐπέθεσαν ὡς τοιοῦτον συνάδελφον τινα αὐτῶν, ὅστις τόσο ἀσθενῶς ἤρνηθη, ὥστε ἡ ὄρνυσις του ἐθεωρήθη ὡς σχεδὸν ὁμολογία. Ὁ ἀξιώτιμος οὗτος ἐφημέριος ἐξηκολούθει ἀπολαύων τῆς δόξης διὰ τὰ ἐκαστοτε ἐκδιδόμενα ἔργα τῆς Γεωργίας Ἑλλιοτ, προσκαλοῦμενος εἰς συμπόσια, λαμβάνων ἐνδείξεις θαυμασμοῦ, ἄχρις οὐ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ «Ἀδάμ Μπήμεν», ἀγανάκτησας ἡ Γεωργία Ἑλλιοτ ἀπεκάλυψε τὸ ὄνομα αὐτῆς.

Ὁ Ἐφημέριος Τζίλφιλ, τὸ ἐκτενὲς καὶ ὠραϊότατον τοῦτο διήγημα, παρέχον πλήρη ἰδεάν τῆς θαυμασίας συγγραφικῆς ἰδιοφυΐας τῆς Γεωργίας Ἑλλιοτ.

λιος, ἔχει ἅμα τὸ προσὸν ὅτι ἐν αὐτῷ αἱ σκηναὶ δὲν εἶνε σχεδὸν αὐτοτελεῖς ὡς ἐν τοῖς μεγάλοις αὐτῆς ἔργοις ἄλλ' ἢ δρᾷς χωρεῖ γοργῶς καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τηρεῖται ἀμετάπτωτον μέχρι τέλους. Α. Π. Κ.

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ ΤΖΙΛΦΙΑ

Διήγημα Γεωργίας Ἑλλιοῦ

Μετάφρασις Ἀριστοτέλους Η. Κουρτίδου.

Α'.

Εἶνε ἑσπέρα τῆς εἰκοστῆς πρώτης Ἰουνίου τοῦ 1788. Πνιγνὰ ὑπῆρξεν ἡ ἡμέρα καὶ ὁ ἥλιος πυριφλεγής, θὰ διαμείνῃ δ' εἰσέτι πλεῖον τῆς ὥρας ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα· ἄλλ' αἱ ἀκτῖνες αὐτοῦ θραυόμεναι ὑπὸ τοῦ φυλλώματος τῶν περιτοιχούντων τὸ δάσος πετελεῶν δὲν ἐμποδίζουσι δύο κυρίας νὰ ἐξέλθωσι μετὰ τοῦ ἐργοχείρου των καὶ καθήσωσιν εἰς τὸν πρὸ τοῦ πύργου τοῦ Σέβερελ χλοάζοντα λειμῶνα. Ἡ πυκνὴ χλόη ὑποχωρεῖ καὶ ὑπ' αὐτὰ τὰ ἐλαφρὰ βήματα τῆς νεωτέρας, μικροσώμου καὶ χαρίεσσης νεάνιδος, ἥς διαφαίνεται ὁ μικκύλος ποῦς. Προτρέπει τῆς ἐτέρας γυναικὸς ὅπως τοποθετήσῃ τὰ προσκεφάλαια εἰς τὴν προσφιλεῖ θέσιν, ἐπὶ τοῦ πρᾶνου, παρὰ συστάδα δαφνῶν, ὅθεν δύνανται νὰ βλέπωσι μαρμαιρούσας τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἐν μέσῳ τῶν νυμφαίων, θεαταὶ ἅμα οὐσαὶ ἐκ τῶν παραθύρων τοῦ ἐστιατορίου.

Ἰδοὺ στρέφεται ἡ νεωτέρα καὶ δύνασθε νὰ ἰδῇτε τὸ πρόσωπον αὐτῆς, ἐν ᾧ μένει ὀρθία ἀναμένουσα τὴν ἐτέρα κυρίαν, ἥτις προχωρεῖ βραδυτέρον. Εὐθὺς ἀμέσως ἐντύπωσιν σὰς ἐμποιοῦσιν οἱ μεγάλοι μέλανες ὀφθαλμοὶ αὐτῆς· εἶτα παρατηρεῖτε τὴν χρυσιζούσαν χοιρὰν τοῦ προσώπου αὐτῆς καὶ τοῦ τραχήλου, ἐφ' οὗ στρόφιον ἐκ μέλανος τριχάπτου χρησιμεύει ὡς μετάβασις ἀπὸ τοῦ κιτρίνου ἐκείνου χρώματος εἰς τὸ λευκὸν τῆς ἐκ μουσελίνης ἐσθῆτος αὐτῆς. Οἱ μεγάλοι ὀφθαλμοὶ τῆς ἐκλάμπουσι ζωηρότερον καθ' ὅσον ἡ μαῦρη κόμη τῆς εἶνε πρὸς τὰ ὀπίσω ἀνερριμμένη καὶ ἀναδεδεμένη ὑπὸ πιλίδιον, κρατούμενον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς διὰ κοσμοῦ κερασόχρου.

Ἡ δέσποινα, πρεσβυτέρα τῆς νεάνιδος, ἀποτελεῖ ὅλως διάφορον τύπον. Εἶνε ὑψηλή, φαίνεται δ' ἐτι ὑψηλότερα ἐκ τοῦ κορυμβοῦ τῆς πεπασμένης διὰ κόνεως καὶ διὰ τριχάπτων καὶ ταινιῶν κεκοσμημένης κόμης τῆς. Εἶνε σχεδὸν πεντηκοντοῦτις, ἄλλ' ἢ χοιρὰ αὐτῆς διαφυλάττει θαυμασίαν δροσερότητα. Ἡ περίκαλλῆς ξανθὴ κόμη τῆς, τὸ παχὺ καὶ ὑπερήφανον χεῖλός τῆς, καὶ ἡ κεφαλὴ ἡ εἰς τὰ ὀπίσω πως ἀνερριμμένη ὅταν βαδίζει, παρέχουσιν εἰς αὐτὴν ἐκφράσιν ὑπερηφάνου ὑψηλοφροσύνης πρὸς ἣν δὲν δυσαρμοστοῦσιν οἱ φοιοὶ καὶ ψυχροὶ αὐ-

τῆς ὀφθαλμοί. Τὸ στρόφιον προσηρμοσμένον ἐπὶ τοῦ ἐπιστηθίου τῆς κυανόχρου ἐσθῆτος καταδεικνύει τὸ μεγαλοπρεπὲς εὖρος τοῦ θώρακος τῆς, ὁ βλέπων δ' αὐτὴν πατοῦσαν τὴν χλόην διὰ τοῦ βασιλικοῦ ἐκείνου βήματος, θὰ ἐφαντάζετο ὅτι μεγάλην τινὰ δέσποιναν ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Ρέυνολδς γραφεισῶν, ἐξελθοῦσαν αἴφνης τοῦ πλαισίου τῆς ὅπως ἀπολαύσῃ τῆς ἐσπερίας δρόσου.

— Βάλε χαμηλότερα τὰ προσκέφαλα, Αἰκατερίνα, διὰ νὰ ἔχωμεν ὀλιγώτερον ἥλιον, ἀνέκραξε δι' ἐπιτακτικοῦ τόνου.

Ἡ νεάνις ὑπήκουσε· ἐκαθέσθησαν ἀμφοτέραι, ἡ δὲ κυανὴ καὶ λευκὴ αὐτῶν στολὴ διαγραφομένη ἐπὶ τοῦ πρασίνου χρώματος τῶν δαφνῶν, ἀπετέλει παιδρὰν ἁρμονίαν χρωμάτων, καίτοι τῆς μιᾶς μὲν ἡ καρδιά ἦτο ἀδιάφορος, τῆς δ' ἐτέρας ὀλίγον τι τεθλιμμένη.

Ὁ πύργος τοῦ Σέβερελ θὰ ἐχρησίμευεν ὡς πρότυπον ὠραίας εἰκόνης τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ἂν Ἀγγλος τις Βατῶ εὐρίσκετο ἐκεῖ ὅπως τὸν ζωγραφίσῃ. Ὁ ἐκ τεφροῦ λίθου χωροδеспотικός οὗτος πύργος ἐφωτίζετο ὑπὸ τῶν ἀκτῖνων τοῦ ἡλίου καταυγάζοντος τὰς ὑάλους τῶν ἀψιδῶν τῶν παραθύρων καὶ τὴν φηγόν, ἥτις ἐκλινε πρὸ τινος τῶν ὁμοιομόρφων πυργίσκων τῆς προσόψεως. Εὐρεῖα ἀμμόστρωτος ὁδὸς διευθυνομένη δεξιᾷ, κατὰ μῆκος δενδροστοιχίας ὑψηλῶν πευκῶν, διεχωρίζετο μετὰξὺ δύο κατὰ φύτων γηλόφων, ἐνθα ὁ ἐρυθρὸς κορμὸς τῆς Σκωτικῆς πεύκης ἀπέστειλεν ὑπὸ τὰς πλαγίας ἡλιακὰς ἀκτῖνας. Ἐν μεγάλῃ λίμνῃ κύκνοι ἐνήχοντο νωχελῶς κρύπτοντες τὸν πόδα ὑπὸ τὴν πτέρυγα, περίξ διανθῶν νυμφαίων. Ὁ σμαραγδόχρους λειμὼν συνεχέετο κατωτέρω πρὸς τὰ βαθεὺς πρασίνου χρώματος φυτὰ τοῦ ἄλλου, ἐξ οὗ ἀπεχωρίζετο δυσδιακρίτως ὑπὸ μικροῦ ῥυακίου ἐκρέοντος τῆς λίμνης, ὀφιοειδῶς ἐλισσομένου καὶ ἐξαφανιζομένου ὑπὸ ξυλίνων γεφυρῶν· τέλος ἐπὶ τῆς χλόης τοῦ λειμῶνος ἐκάθηντο ἡ δέσποινα καὶ ἡ νεαρὰ κόρη· τὸ σύνολον τοῦτο ἠδύνατο ν' ἀποτελέσῃ ἀληθῶς θελκτικὴν τάτην εἰκόνα.

Τὰς κυρίας ταύτας ἐβλεπον ἐκ τῶν μεγάλων γοθικῶν παραθύρων τοῦ ἐστιατορίου τρεῖς ἄνδρες πίνοντες ἡσύχως τὸν βορδιγάλειον οἶνον των, ἡσθάνετο δ' ἕκαστος ἰδιαιτέρον πρὸς αὐτὰς ἐνδιαφέρον.

Καὶ οἱ τρεῖς δὲ οὗτοι ἄνδρες ἦσαν ἀξιοπαρατήρητοι.

Ὁ πρεσβύτερος, ὅστις ἀνεγίνωσκεν ἐν τινὶ ἐφημερίδι τὰς τελευταίας εἰδήσεις περὶ τῆς γαλλικῆς Ἐθνοσυνελεύσεως σχολιάζων ἐνίοτε αὐτὰς εἰς τοὺς δύο ἄλλους, ἦτο ἄριστος τύπος γέροντος ἄγγλου εὐπατρίδου. Οἱ μέλανες ὀφθαλμοὶ τοῦ ἔλαμπον ὑπὸ περικαλλῆς μέτωπον, ὅπερ